

İsmail Şükrü Çelikalay

Çelik Alay Kurucusu

Milletvekili, Din adamı

Eğitimci, yazar, siyaset adamı, I. Dönem Afyon Milletvekili (D. 1876, Afyon - Ö. 25 Aralık 1950, Afyon). Afyonkarahisar'ın ünlü müderrislerinden İzzet Efendi'nin oğludur. İlk ve orta öğrenimini sıbyan mektebi (ilkokul) ve rüştiyede (ortaokul) tamamladıktan sonra medrese öğrenimi görerek on sekiz dalda müderrislik icazeti (yeterlilik, diploma) aldı. 1908'de İttihad ve Terakki Fırkasında politikaya girdi ve bu fırkanın çalışmalarında aktif görevler aldı. 1909'da Afyon Öğretmen Okulu öğretmenliğine, 1911'de okulun müdürlüğüne getirildi. 1912'de medreselerin ıslahı için kurulan komisyonda görevlendirildi. 1915'te Darülhilafe Medresesinde öğretmen oldu.

İsmail Şükrü Hoca, 1919'da İzmir'in işgal edilmesi üzerine Kuvâ-yi Milliye Teşkilâtının kurulmasına öncülük etti ve Millî Mücadele'ye katıldı. Dumlupınar'da Yunan harekâtını dokuz ay durdurarak ordumuzun hazırlanmasına imkân sağladı. Bir yandan topladıkları gönüllüleri cepheye sevk etmekle beraber İngilizlerin işgali altındaki depolardan gizlice silah ve cephane tedarik ederek millî kuvvetleri silahlandırmaya çalıştı. Ayrıca camilerdeki vaazlarıyla Millî Mücadele'nin amaç ve hedefleri konusunda halkı aydınlattı. Bu arada Ankara yöresinden topladığı gönüllü erlerle bir birlik oluşturarak Kütahya-Eskişehir-Afyon cephesinde görev aldı. Kurduğu ve komuta ettiği birlik "Çelik Alay" olarak anıldı ve bu ad sonradan onun soyadı oldu. Kırmızı-yeşil şeritli İstiklal Madalyası ile taltif edildi.

Şükrü Hoca, I. Dönemde Afyon'dan milletvekili seçilerek 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılışında hazır bulundu. Mecliste büyük bir rekorun sahibi olarak, birinci meclisin üç yıl dört aylık döneminde tam yüz üç soru önergesi verdi. Çok güçlü bir hatip, gerçek bir âlim olan Şükrü Hoca, inandığı prensiplere hayatı boyunca bağlı kaldı. Birinci

Toplantı yılında Defter-i Hâkanî (Tapu-Kadastro), Adalet ve İrşad komisyonlarında görev yaptı. Üçüncü Toplantı yılında Şer'îye-Evkaf Komisyonunun sözcülüğünü yaptı.

1923'te, Hilafetin kaldırılmasına karşı çıkarak, bu husustaki önerenin görüşülmesinden sekiz gün önce *Hilafet-i İslâmiye ve Büyük Millet Meclisi* adıyla bir broşür yayımladı. Bu broşür Mecliste büyük tartışmalara sebep oldu.

Karşı görüşte olanlardan Siirt milletvekili Hoca Halil Hulki, Muş milletvekili Hoca Elhac İlyas Sâmi ve Antalya milletvekili Hoca Rasih (Kaplan), Şükrü Hoca aleyhinde "*Hakimiyet-i Milliye ve Hilâfet-i İslâmiyye*" adıyla cevabi bir broşür yayımladılar.

İsmail Şükrü Hoca, İkinci Meclise giremedi. Milletvekilliği bu dönemde sona erince memleketine dönerek vaizlik hizmetine devam etti. Çeşitli cemiyetlerde, bu arada *Büyük Doğu* dergisinde inandıklarını yazmaktan ve söylemekten sakınmadı. 25 Aralık 1950'de yeni bir hac dönüşü Afyon'da vefat etti. Evli olup iki çocuk babası idi.

Cephede hizmeti nedeniyle TBMM kararıyla Kırmızı-Yeşil Şeritli İstiklâl Madalyasıyla ödüllendirilmiştir.